

Gabriel Cojocaru

A nem látott ajándék

A borító fotóját
Mihai Bara készítette

A kötetet illusztrálta
Cristian Moldovan

Gabriel Cojocaru

A nem látott ajándék

Versek

Fordította
BEKE SÁNDOR

**Erdélyi Pegazus Könyvkiadó
Székelyudvarhely 2021**

AZ ERDÉLYI PEGAZUS
SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA

Beke Sándor (igazgató)

Csire Gabriella

Gábor Dénes

Murádin László

Németh Júlia

Ráduly János

© Gabriel Cojocaru, 2021

© Beke Sándor, 2021

© Erdélyi Pegazus Könyvkiadó, 2021

ISBN 978-606-92070-7-9

Szép gondolat

(Gând frumoș)

és ki tudná
megtiltani neked
azt az örömet,
hogy csendben szerethess,
mérhetetlenül...
és hogyan tudnád
elrejtetni
ezt a szenvedéllyel
bélelt bűnt,
tartósan szeretni
tisztá lélekkel
tudsz igazán!

A nem látott ajándék

(Darul nevāzūt)

A búskomorság halálát
ünnepli a sötét.

Tudom, a szépség-kellék
hiányzik belőlünk.

Az asszonyok templomokról
képzeltődnék —
kérlik az üstökösök kölcsönös
segítségét.

Az öröm várótermében
eltávoztak a színek mellőlem,
mindegyikért szenvedek.

Reggeli episztola

(Epistolă matinală)

meszelt tükrökből
ébred a reggel
az összes, az összes fa süket,
az összes, az összes fa beszélget,
az éjszakák, a dajkák,
átváltják a tél ruháit,
eltávolítják ezeket az ámító
lombokat, hattyúktól fosztott
tó vagyok, te
úsznál.

Immelmaning

azon a napon,
kezéről lemosva a vért,
ismét megközelítette
a zongorát.

Erőltetett alkímia

(Alchimia fortată)

lúgba fulladt remények,
hamis gyöngyök, varázsigék, lankadások.

álom-részletek, perverz éhség, atavisztikus
érzés,
hajótörés az élet befagyott tengerein.

a háziállatokra ráuszítod a kutyákat,
miseruhák, díszsinórok, kendőzések.

érzékeny erők, krízisek, törvények,
áldozatát követi a rejtőző párdúc.

a szó földön lapul, többé nem száll fel,
olyan, mint a megsebzett madár.

Placebo-hatás

(Efectul placebo)

I.

Szépségek — vastartalmúak
bármennyit adnék, csak hogy
megsimogathassam csontvelőtöket.

II.

és hajnal felé
elindult síni egy csillag,
a reggeli égre felvergődni.

A megkezdetlen víz

(*Apa neînceptută*)

és nektek nincs ahonnan tudnotok,
hogy az egyszarvúnak a kezdet kezdetétől
hiányoztak a szirének, minél több szirén
(ugyanazok a fejek, de más süvegek)
a nőtől való félelem, akár a késtől való
rettegés,
sok sáros utat megteszel,
míg hazaérsz;

a rózsák: harcba hívó kiáltások

és hosszú szerzetesi ruhámban
kedvteléssel hallgatom
az élet rádiós beszélgetéseit:
kedvenc foglalkozása?

maszkokat tépni.

Önkiherélés

(*Autoscopie*)

Ion Caramitrunak

a díszlet része volt
(bár fölösleges volt nekünk annyi álom):
az asztal és egy cserépedény Perzsiából,
melyet egy bátortalan és gyámolítatlan kéz
felborított,
templomkárpitok.
az első állapot: mint egyfajta — néha lassú,
máskor hirtelen történő — lebegés.
(a talajjal való találkozás közömbös lehet)
és nem hinném, hogy érdekelne titeket
a következő állapot, amikor a szilánkok
könnyeket hullatva újra egyesülnének.

Az éj nem látott arca

(Fața nevăzută a nopții)

és úgy illene, hogy a fű zöldje
élénkebb legyen, az én dalom
még keresi a kortársak fülét.

(le tudnál-e fordítani valamit
a citromfa virágaiból, ez lenne
az egyedüli lehetőség,
hogy ártatlanságodat elfogadjam.)

azóta gondozatlanul hagytam
a kertet, mert félek a görögöktől.

Járás után, tépett maszk

(După umblet, mască ruptă)

ez akkor volt, amikor én
még nem akartam megszületni,
tudod, akkor örököltam
tőled a könnyimirigyet,
anyám.

ahogy a kézben
két végénél fogva
tartanak ezt a gyertyát...

*nem veszítettél el semmit?
nem találtál semmit?*

a SZERELEM... istenem,
a SZERELEM.

Litánia a szellem-éjszakáért

(Litanie pentru noaptea spiritului)

arról, hogy elgyötört álmokat nyerve
hogyan vesztettem el az ünnepeimet;
az utazó kedvű reggel mankóval érkezik
felém,
a sötétség megszüli egyedüllétem.

de honnan vegyünk tudomást arról,
hogy mit jelent a gépies dolog az életben?
... mikor a hó megtanult
mocsok lenni s az idő épp
megrontja a szőlőtermést.

egyesek rizst esznek és annál a templomnál
hajtják le fejüket, mely nem gyógyít;
a csigahéjat összetévesztve
az elefántcsonttoronnyal.
stop,
ez épp
a havazást csalogató
disznók vére...

A palacsintaárus

(Vânzătoarea de clătite)

(Harmens van Rijn-metszet)

vajon mind vakok a kristályos
ajkú szobrok (meguntad
az én ruganyos ajkaimat):

fénygőz

demiurgosz-lélek

késlelteti

lenyugodni a Napot.

S

te csók, melyik dolognak
nem láthatod árnyékát?

VAGY

... tudom, ne dicsekedj,
a kígyóval már lefeküdtél.

A megkövült homokóra

(Clepsidra pietrificatǎ)

(műhelyek)

I.

tanulj meg többször felnézni
a Napra: a napkelte vonalára.

II.

a kaktusz szomorúsága elhúzódik
a magnóliák virágzási idején is túl.

III.

szójáték: a vas
születésétől fogva érzi a rozsdát, világ,
éhes világ...

IV.

még egy kerülő az emlékezés
húsában, hullám, mi hátulról
érkezik... még jobban megmerevedett
a mérleg.

V.

ártatlan a rigófiókák
szeme, de a trillázás?

VI.

a csillagok sűrűjéből
villámokat fonsz,
miközben a mederben lebegést
színlelsz.

VII.

a kést beleszúrod és hallgatsz...

Orfeuszi tanács

(Sfaturi orfice)

I.

az elhervadt falevelek fuvolója: a vágy,
mely kiszámítja a végtelen felületét —
kockázatos bonctan.

II.

cseleszta büntetések, büntetések, büntetések,
kezedben egy ólomszállal
virágzásra serkented a cseresznyés kerteket.

III.

harmat hull az égből — méz,
a szív és a gyűrűsujj útján:
 ne üldözd a szarvasokat!
 ne üldözd a szarvasokat!

A tisztázottnak

(Celui lămurit)

az állapotot megkeresztelve —
összetört lelkek,
hány szárny nélküli
csillag, az agyag
korongorsó
gyors forgása —
kedvenc piramisom
ez a szív
alakú ének.

az idő,
a belső hideg —
rábeszélés.

ismét megtanulsz
lélegezni,
a csodálkozástól
még mindig fáj neked.

Reggeli lovak

(*Caii de dimineață*)

maradjon adósom a tükör,
tükrözzön még egy kicsit.

hány vitorlášajó szállt szembe a sirályokkal,
a folyó partján számtalan képzeletbeli fűzfa.

más kikötő, ahol szeretkezés közben
szirének vijjognak-süvítenek.

a tengereidet elvesztetted, te, északiak
bőrszínét viselő asszony.

főlényes, okos hal-szemekkel
nem veszem be a halászháló melletti csalétket.

mert minden gyöngy
a saját mélységét szereti.

Világítva

(*Illumin*)

a tél majd elolvad,
szelíden megsimogatod
a Holdat, s a rügyek
fülsüketítően kipattannak.

a fű aztán áthatol
a fényen, a Nap
kiköltözik a peronra...

egyébként
az egyes vágányra,
mint tehervonat,
úgy érkezik meg a tavasz.

Szereplők nélkül

(Fără personaje)

a dolgok szívetől
elrejtőzött a dicsőség,
éppúgy, mint ahogyan
egy szem nélküli veréb repül.

emelődaru és templom,
a többi rendeltetés nélkül,
az első — cél felé dobott —
késnek a sorsa.

Megkészítések

(Miezuri)

a kígyó békát hipnotizál,
(az egyedüllét, ami elaltat)
sors visszafordíthatatlan könnyekkel,
majd elseperttel.

az első kiáltás —
egy vijjogó albatrosz,
ikonná változott
a kajsziparack fája,
szemed széttöri a Napot.

Casida*

bal szemed kékje megbolondította
az eltüntetett virágpor alapjait.

az olajfák ágai
nem értünk fognak égni,
a hegedűk, a vulkánok szimfóniájából
nem nekünk fognak zenélni.

a hazugság útvesztőt és magának,
az éjszaka úgy jön, mint te,
macskaléptekkel érkezik.

a rémület, mellyel nekem táncolsz,
elnapolja-e dühömet?

igen gyakran csókolgatod
a kés pengéjét,
senki sem szabadult meg.

* perzsa nyelven: dicséret

Hazugság a lépből

(Minciuna din fagure)

az ujjaim megsárgulnak és
továbbra is a tömegközlekedési
eszközöket használom, szerelmem...

a teljesen kidíszített téren
zöld szemű szobor,
szerves kő, rezgés.

mikor üt ki szemedben
a rozsdá? itt az ideje.

nem törődve a bálványokkal,
a vétség helyén a köztisztaság
alkalmazottaival találkoztam.

hanem mindig arra törekszem, hogy
megakadályozzam
ezt a egyre növekvő távolságot
a két deszka között.

Egyfajta siralmak

(Tot un fel de ieremiadă)

nem tudtál tapsolni
a tenyeredből kinőtt
szegek miatt,
harang alakú
lett a jövő —
(szükségen felüli szaporodás).

miért kell kinyitnom
azokat a kapukat,
melyek mindig rám borultak,
a lepkék miatt másképp
pislákkolt a hó szeme,
tekintetével elkerülve
a közömbösség szárnyát.

Alkalmi eretnek

(*Eretic de ocazie*)

I.

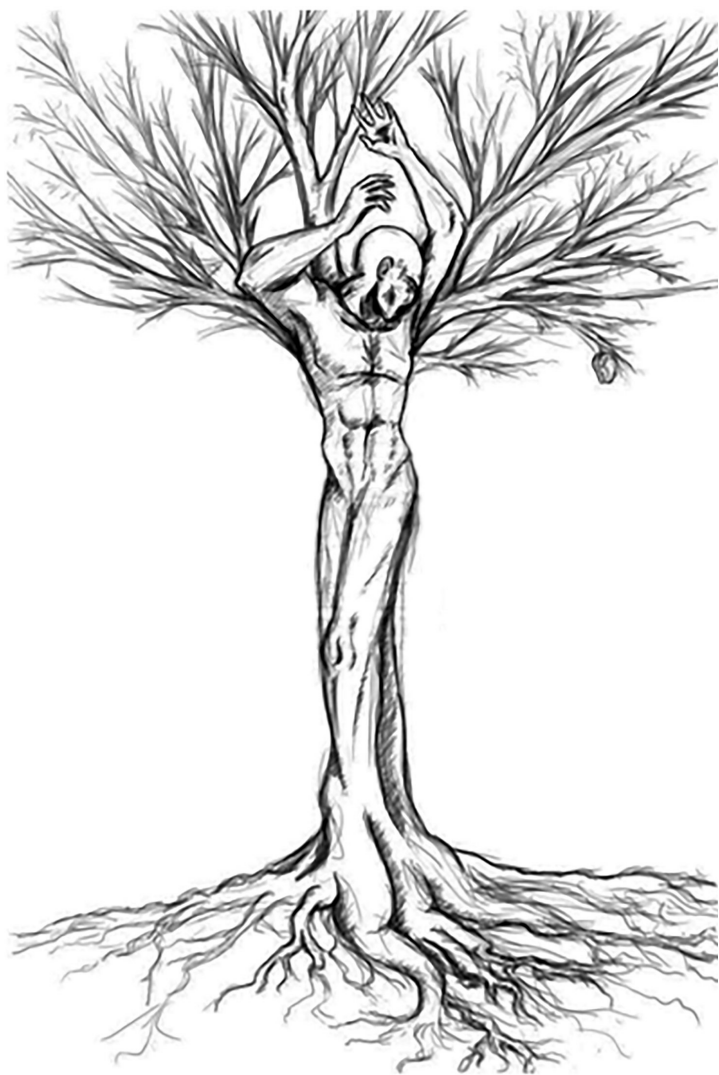
a nyár is úgy vonul vissza,
mint egy édes féreg,
mint az ősz
visszatekintő,
bosszúálló tekintete

II.

egy forrás mehtagadta a vizét,
kihantolt csillagok,
meg nem keresztelt világ

III.

egy félálmos fénykép,
egy lány hang,
leginkább
ahhoz értesz,
amihez nem értesz.

Vércsere

(*Schimbare de sânge*)

I.

Hogy ereszkedjünk le
mélyen, nagyon mélyen, a föld alá,
úgy, mintha többé ne lenne
helyünk itt a földön...

II.

Ki hívogat,
ki űz minket el?
Néha onnan fentről,
máskor az alattunk levők
elcsavarodott szájjal.
Hé, engedd, hogy kihulljon a sebből!

III.

Ez az ének egymásra
helyezte a szempillákat.
És így ne, reggel,
a vér menetirányt változtatott.
Egyesek még mindig
a tegnapot keresik,
mások új tavasz
felé törnek jókedvűen.

Év eleji költemény

(Poem de-nceput de an)

Kedvesem, hogy együtt
Aludhassunk egy-egy kicsit,
...ezt kell tennünk:
Minden éjszaka
Négyszer kell szeretkeznünk,
Ötödször szerelmet
Suttogunk,
A hatodik alkalommal
Szerelmet álomban,
A hetedik alkalommal... Párizsban!
Nyolcadikszor csupán vaktában...
Kilencedik alkalommal szakadatlanul,
És a tizedik alkalommal...
Rátalálva.

Rükvercben

(*În marșarier*)

honnán ez a fájdalom-öröm
mely kacagni és sírni kényszerít
ennyi bérbe vett fénytől
csupán egy gyötrelmes mosolyt láttam.

hanem ő egész testedben jár-kel
s ez épp az az öröm-fájdalom
mely egy más bolygóról érkezett ide.

ki az ki a hajtókába bújt árnyékát
kéri s téged csillagok
közt fog hintáztatni?
melyik lesz majd
a te csillagod?

taps hangzik el s majd csend honol
és minden rükvercben történik...

Az ellenáramlat hullámának hatása

(Efectul undei de remúu)

többet nem ejtem ki számon
azokat a szavakat,
ők elhagytak,
elementek valahova,
elköltöztek egy más országba —
másvalaki ezt másképp fogja
előadni neked.

én elfelejtettem
feldobni a hámot
az égre,
s most már
nincs, aki kettévágja
a fényt két egyforma,
tökéletes részre...

össze nem illően
szavakból
állítottalak össze...

most saját magamat
várom.

Ítélet és büntetés

(Stabor și pedeapsă)

minden este
átrobog rajtam egy vonat
majd kétszer
tarkómon térít
— az elsőt
azért hogy ne feledjem
ki voltam
— a másodikat azért
hogy jusson eszembe ki vagyok
és soha ne próbáljam meg
másvalakivel
összetéveszteni magam

mióta elvesztettelek
(mint egy merkúr-gyöngyöt)
csupán a sötétség istene
kérdi meg tőlem fürkészőn
ki akarok lenni
és főleg mikor

majd — reggel, napsütés...
ánizs-aromás tavasz
gondolatomban megismétlem,
megismétlem
ugyanazt a titkos
nem nyerő számot,

csak egy ember vagyok,
...egy EMBER.

Költemény házi használatra

(Poem pentru uz casnic)

1. ne igazd le az érzelmeket
2. az ellenfelet ne becsüljétek alá
3. az időt ne vigyétek vissza

hozzájárulás!

tudom, hogy visszautasítod a simogatást
mostantól a vérem
— mely rommá változtat —
elvesztette a csoportját

Ceiestime*

majd megérkeztek
a kintről érkező hangok,
melyek ezt suttogták fülembé:
kapcsold fel a villanyt!
segítsd a teleholdat,
hogymegtalálja
a szüleit,
csak az erdő
magányos fái között
fogod újból
megtanulni azt,
hogyszámolj — hogyszeress
rejtsd el a kulcsodat!

* Úgy magarázzátok meg magatoknak ezt a kifejezést, ahogy akarjátok.

Költemény a Föld nyelvén

(Poem în limba pământului)

és feldíszítem szerelmemet
malomkő-
nyakláncsal,
hogy ne feledjen el,
hogy ne nézzek
más után, kifelé,
s hogy közelemben legyen,
a szó belsejébe
befalazva.

és időnként
kitépjem szívemet
és megmutassam neki
(odahelyezve-összeszorítva)
közvetlen a búbanatom mellett,
engedve, hogy a remény
pányvája elraboljon...

az áldozati oltár
ölébe
teszi.

Örök betegség

(Maladie perpetuă)

engem fiatalságom betegített le
és szívemet tízfelé osztom...
de szerelmemet ne engedjétek
hogy még egyszer a rajtnál várakozzon!

Szitok (II)
(*Imprecație / II/*)

nyitott seb — seb a mellemből,
ugyan te mit gondolsz,
mennyit tudok én rád várni...
s elhinnéd-e
— ha utána járnál —
ez a szerelem egy hópehely.

egy sorsnyi
várakozás,
mely előtt
nem tudok meghajolni.
seb a mellemben — nyitott seb,
Istenem, hol van
a megígért SZERELEM?

Költemény Esmeraldának (I)

(Poem pentru Esmeralda /I/)

itt kezdődik
az ígéret
hogy helyükről
átköltöztessem a tengereket
ÉRTED
kezdem

egy csillagot átölelve
csak ÉRTED tudok
táncolni.
a remény naptárából
tűnjön el a hideg
és öltöztessük fel
a szívünket
az álom
mély barázdáiból
töröljem le zuhogó könnyeidet
mint egy magot
azelőtt való nap
amikor megszületik
az őrzőangyal.

ez a fény
csak NEKED született
mostantól kezdve
minden évszakot
együtt fogunk szeretni.

Szitok (I)
(*Imprecatie /I/*)

a csillagok felé nézve
a szívből indulva
egyedül megtanulod azt,
hogy miként kell szeretni azokat,
akiket meg sem érinthetsz.

tedd a kezed a szádra,
hogy ne kiálts,
hogy ne káromkodj,
hogy ne tudd vetni
három kereszted
az égre.

hogy ne feledd,
legutoljára
mikor találtad meg
a földön az elhullt pénzeket.

nem vesztettél el semmit?
nem találtál semmit?
a szerelmet, Istenem,
a SZERELMET.

Hódolat

(*Reverență*)

egy más napon s egy
más órában új fényeken is túl
a megmaradt erdőrengeteg
szétszórja és összeszedi
leveleimet
hang nélküli ének
melletted állok
áthatol egy csillag
ágyat vetettem neked
a szívemből

Költemény Esmeraldának (IV)

(Poem pentru Esmeralda)

énem ÉNEDDÉ
változik át
s felülve a Nagy Göncölre
az Északi-sarkon
megolvasztunk néhány jéghegyet
a TE neved
vérembe vésődött
ezen a csillagászati nyáron

a szívtől a csillagokig
— egyszerre mind —
a tégláimat gyártom
engedd hogy tudjak
többet mint tudok
engedd hogy létezzek neked.

Ki nem mondva

(De-ne-rostitul)

két összezárt
ajak mellől
csupán NEKÜNK
nyílt szét az ég,
két szív — egyetlenegy láng,
zálogként
egy csókom otthagytam
lábad hajlékony növényén

mostantól minden nap
azért fogunk sietni,
hogy a holnapi fénnyel
találkozzunk.

Szépia fénykép

(Fotografie sephia)

és nézd hogy jönnek
a gondolat áldoztatásáról
az én apám a föld embere
az én anyám
egy csillagfény
csak én
láthatom őt
igyekszem még egyszer
marasztalni őket... de
vajon most
ki kit keres?

Költemény varázstalanításra

(Poem pentru desvrăjire)

a farkasok vérző holdját bekovászolva
az istenek szemét
meglátod az égen
s nem ismered fel őket —

ki küldte
ezt a port fölénk,
mely belepett minket?

kinek kell alá vessük magunkat?

„tűz, tűz —
kiáltotta valaki,
de ez csak
a SZERELEM volt.”

A lebbenő fátyolt felemelve

(Ridicând vâul precesiei)

néha csak a jobb kezemmel
máskor félénken mindkettővel
biztonsági határ-
hálóm vagy

és eljön az idő
mikor elgörbülnek a pályák

így ismertem meg a máglyámat
s álmomban keringő véretem
hosszú utazásra küldtem
az elolvadt hó felé.

Költemény az ég hótorlaszairól

(Poem de pe troianul cerului)

saját magunknak el kell mondanunk
„taníts meg, hogy alkalmazhassam a féked”
hogyan is tudott elevezni
a csillagokig a könnycsepp
ebben a szobában hogyan tudnék
védekezni melleid
eszméletlenségétől
mindaddig amíg elkezdődne
a medvék tánca
mint egy borostyán-rémület-ölelés
eső a marokban.

hé,
valaki meg tudná-e mondani nekem
milyen sokat nevettem
születésemkor...
milyen sokat sírtam
születésemkor?

talán...

* * *

mint az ájtatos szent
aki a placentából megszökött
úgy látom a szerelmet, mint egy óriási házat
— ajtók, lakatok, kulcsok nélkül

és vajon lesz-e majd valaki
aki marasztalni fog az egyik szobában

„Nyisd ki!” — mondtam neki
számomra csak
EGY vagy.

* * *

és igen, testedből húsdarabokkal
parittyával lövök
és többé nem emlékeztess
(a cirkusz a városból elköltözött)
itt senki sem ismer engem

ugyanők azok — a reggeli lovak
a forró, ártatlan könnycsepp
az új évet pihenéssel kezdtem
nem büntetésként
és gyorsan, szomorúan és keserűn
arcodra tetováltam egy csókot

s a fehér Hold ölébe vett
de nem csókolt meg minket...
ez még akkor történt amikor a gyermekek
szülőknek hittek minket.

**Költemény a vers nemzetközi
napján**

(Poem de ziua internațională a poeziei)

HÖLGYEIM ÉS URAIM
TELIHOLD VAN.
Szép álmokat!

TARTALOM

Szép gondolat	5
A nem látott ajándék	6
Reggeli episztola	7
Immelmaning	8
Erőltetett alkímia	9
Placebo-hatás	10
A megkezdetlen víz	13
Önkiherélés	14
Az éj nem látott arca	15
Járás után, tépett maszk	16
Litánia a szellem-éjszakáért	17
A palacsintaárus	18
A megkövült homokóra	21
Orfeuszi tanács	23
A tisztázottnak	24
Reggeli lovak	25
Világítva	26
Szereplők nélkül	29
Megkészítések	30

Casida	31
Hazugság a lépből	32
Egyfajta siralmak	33
Alkalmi eretnek	34
Vércsere	37
Év eleji költemény	38
Rükvercben	39
Az ellenáramlat hullámának hatása	40
Ítélet és büntetés	41
Költemény házi használatra	45
Ceiestime	46
Költemény a Föld nyelvén	47
Örök betegség	48
Szitok (II)	49
Költemény Esmeraldának (I)	50
Szitok (I)	53
Hódolat	54
Költemény Esmeraldának (IV)	55
Ki nem mondva	56
Szépia fénykép	57

Költemény varázstalanításra	58
A lebbenő fátyolt felemelve	61
Költemény az ég hótorlaszairól	62
* * * (mint az ájtatos szent...)	63
* * * (és igen, testedből húsdarabokkal...)	64
Költemény a vers nemzetközi napján	65

ERDÉLYI PEGAZUS KÖNYVKIADÓ

A könyv szerkesztője: BEKE SÁNDOR

Nyomdai előkészítés: Erdélyi Gondolat Könyvkiadó

A szerkesztőség postacíme:

535600 Székelyudvarhely, Tamási Áron u. 87

Telefon/fax: 00-40-266-212703

E-mail: egondolat@yahoo.com; egk@freemail.hu

ISBN 978-606-92070-7-9

www.erdelyigondolat.ro

Készült az Erdélyi Gondolat Könyvkiadó Nyomdájában,
Székelyudvarhelyen

